

**Натисніть тут, щоб
купити книгу на сайті
або замовляйте за телефоном:
(0352) 51-97-97, (067) 350-18-70,
(066) 727-17-62**

Н.О. Будна

МАТЕМАТИКА

4 клас

- ✓ Задачі
- ✓ Вправи
- ✓ Тести

ТЕРНОПІЛЬ
НАВЧАЛЬНА КНИГА - БОГДАН

УДК 51:371.31
ББК 74.262.21
Б 90

Рецензенти:

кандидат педагогічних наук, доцент

М.В. Козак

вчитель початкових класів вищої категорії, старший вчитель

Н.Б. Шост

Будна Н.О.

Б 90 Математика : задачі, вправи, тести : 4 кл. / Н.О. Будна. —
Тернопіль : Навчальна книга — Богдан, 2018. — 192 с.

ISBN 978-966-10-5177-4

У посібнику запропоновано завдання для поглиблення та закріплення обчислень у межах багатоцифрових чисел. Наведено вправи для усного рахунку, задачі, вирази та творчі завдання до них, що відповідають оновленій навчальній програмі з математики для четвертого класу (I розділ).

У другому розділі подано цікаві задачі для розвитку пізнавальної активності та логічного мислення учнів, вправи на кмітливість.

Посібник містить також підсумкові контрольні роботи, які дозволять здійснювати систематичний контроль за засвоєнням учнями програмного матеріалу з математики (III розділ).

Посібник сприятиме ефективному вивченню математики і допоможе вчителю в доборі матеріалу до уроків, для додаткових занять з учнями та перевірки знань, а також буде корисним для самостійної роботи учнів і їх контролю з боку батьків.

УДК 51:371.31

ББК 74.262.21

Охороняється законом про авторське право.

Жодна частина цього видання не може бути відтворена в будь-якому вигляді без дозволу автора чи видавництва.

Розділ І. ЗАВДАННЯ ДО ТЕМ ПІДРУЧНИКА

1. ПОВТОРЕННЯ ВИВЧЕНОГО

а) Вирази для швидкої лічби

1.	$43 + 57$	$70 - 8$	$15 \cdot 6$	$60 - 14$
	: 4	+ 19	: 18	: 23
	+ 35	: 3	$\cdot 10$	$\cdot 10$
	: 6	$\cdot 2$	+ 15	+ 70

2.	$100 - 10$	$90 - 20$	$15 \cdot 6$	$60 - 12$
	: 3	: 7	: 5	: 8
	- 20	$\cdot 14$	$\cdot 10$	$\cdot 10$
	$\cdot 6$	+ 2	+ 18	+ 18

3.	$72 - 30$	$80 - 20$	$14 \cdot 7$	$76 + 8$
	: 7	: 20	: 2	: 3
	$\cdot 5$	$\cdot 3$	+ 1	+ 22
	- 30	+ 91	: 10	: 2

4.	$32 + 28$	$84 - 12$	$100 - 1$	$76 - 32$
	: 12	: 8	: 3	: 4
	$\cdot 19$	+ 27	+ 27	$\cdot 5$
	+ 5	: 2	: 4	+ 45

5.	$70 - 26$	$47 + 25$	$49 + 14$	$81 - 9$
	: 2	: 36	: 3	: 3
	+ 38	$\cdot 15$	+ 39	+ 4
	: 15	- 11	: 4	- 9

6.	$90 - 16$: 2 + 13 : 5	$60 + 9$: 3 - 15 · 12	$46 + 22$: 2 - 16 · 3	$60 - 46$ · 2 + 14 : 3
7.	$90 - 45$: 15 · 17 + 49	$82 - 14$: 4 · 5 + 15	$46 + 18$: 16 + 77 : 3	$98 - 59$: 3 + 17 · 3
8.	$98 : 7$ · 3 - 27 : 5	$100 - 79$ + 46 : 67 + 29	$100 - 25$: 15 · 4 - 20	$100 - 1$: 3 + 7 : 10

(Вирази 9–16 пишуть на дошці.)

- 9.** $23 \cdot 4 - 58 : 2 - 5 \cdot 12 + 98 : 49$
 $92 : 2 + 13 \cdot 2 - 94 : 47 - 11 \cdot 6$
- 10.** $4 \cdot 25 - 52 : 2 - 27 \cdot 2 + 74 : 37$
 $95 : 19 + 22 \cdot 3 - 69 : 23 - 2 \cdot 25$
- 11.** $12 \cdot 5 - 84 : 6 + 2 \cdot 17 - 100 : 20$
 $29 \cdot 3 - 64 : 4 - 3 \cdot 18 + 76 : 19$
- 12.** $15 \cdot 6 - 87 : 3 - 2 \cdot 19 + 48 : 16$
 $20 \cdot 5 - 98 : 7 - 5 \cdot 15 + 38 : 19$
- 13.** $3 \cdot 17 - 75 : 5 + 18 \cdot 2 - 85 : 17$
 $2 \cdot 28 - 57 : 3 + 16 \cdot 3 - 72 : 24$

$$14. \quad 5 \cdot 18 - 65 : 5 - 27 \cdot 2 + 78 : 13$$

$$6 \cdot 14 + 72 : 6 - 18 \cdot 4 - 60 : 15$$

$$15. \quad 19 \cdot 4 - 96 : 8 - 4 \cdot 14 + 30 : 15$$

$$14 \cdot 7 - 91 : 7 - 3 \cdot 26 + 92 : 23$$

$$16. \quad 18 \cdot 2 - 36 : 12 \cdot 4 - 8 \cdot 3$$

$$15 \cdot 4 - 10 \cdot 2 + 99 : 11$$

17.	41 - 21	54 - 37	80 : 20	75 : 15
	· 7	· 5	+ 27	+ 45
	+ 60	+ 30	· 5	· 6
	: 5	· 6	+ 250	- 190

18.	98 : 14	91 : 13	87 : 3	95 : 19
	· 12	· 10	+ 26	· 30
	+ 16	: 5	- 15	- 100
	· 5	· 2	· 7	· 12

19.	63 : 9	300 · 3	81 : 3	57 : 3
	· 60	- 500	+ 23	· 5
	- 83	: 20	· 6	- 20
	· 2	+ 90	- 120	: 3

20.	60 · 10	75 · 10	100 - 84	72 + 78
	: 3	+ 50	· 5	: 3
	+ 40	: 5	+ 320	+ 100
	: 6	+ 40	: 40	: 15

21.	$40 \cdot 4$ $: 2$ $\cdot 7$ $+ 140$	$20 \cdot 8$ $: 4$ $\cdot 7$ $+ 140$	$570 : 19$ $\cdot 4$ $: 4$ $+ 50$	$250 \cdot 4$ $: 50$ $\cdot 4$ $: 8$
22.	$137 + 163$ $: 6$ $\cdot 5$ $- 150$	$150 : 25$ $+ 34$ $\cdot 15$ $: 4$	$300 : 3$ $- 37$ $: 7$ $\cdot 100$	$280 : 7$ $\cdot 3$ $: 6$ $\cdot 8$
23.	$35 \cdot 2$ $\cdot 8$ $+ 40$ $: 4$	$490 : 7$ $+ 130$ $: 5$ $+ 60$	$900 : 6$ $+ 240$ $: 13$ $\cdot 20$	$480 : 60$ $\cdot 5$ $+ 260$ $: 60$
24.	$2000 - 100$ $: 19$ $- 60$ $\cdot 4$	$210 : 30$ $\cdot 5$ $+ 465$ $: 20$	$20 \cdot 20$ $- 200$ $: 4$ $+ 50$	$40 \cdot 4$ $+ 240$ $: 40$ $+ 80$
25.	$160 : 4$ $\cdot 9$ $+ 24$ $: 12$	$40 \cdot 2$ $+ 120$ $: 5$ $- 40$	$30 \cdot 30$ $- 180$ $: 120$ $\cdot 40$	$25 \cdot 40$ $: 50$ $\cdot 5$ $- 99$
26.	$25 \cdot 5$ $\cdot 8$ $- 70$ $: 30$ $+ 90$	$60 \cdot 6$ $: 10$ $+ 24$ $\cdot 7$ $: 5$	$1000 : 8$ $\cdot 4$ $- 140$ $: 18$ $+ 20$	$40 \cdot 5$ $: 25$ $: 8$ $\cdot 90$ $: 5$

27.	$50 \cdot 2$ $- 16$ $: 42$ $+ 68$ $: 14$	$70 : 5$ $- 2$ $\cdot 7$ $+ 16$ $: 5$	$40 - 28$ $\cdot 5$ $: 4$ $+ 45$ $: 20$	$14 + 56$ $: 2$ $- 17$ $\cdot 2$ $+ 64$
28.	$3 \cdot 16$ $- 12$ $: 12$ $+ 12$ $\cdot 5$	$40 - 34$ $\cdot 14$ $+ 6$ $: 18$ $\cdot 12$	$86 + 24$ $: 11$ $\cdot 12$ $- 20$ $\cdot 3$	$72 : 24$ $\cdot 12$ $+ 44$ $: 16$ $: 5$
29.	$60 - 45$ $\cdot 2$ $+ 34$ $: 16$ $\cdot 15$	$8 \cdot 12$ $+ 4$ $: 10$ $- 6$ $\cdot 18$	$15 \cdot 6$ $- 42$ $: 12$ $+ 76$ $: 16$	$28 + 62$ $: 6$ $+ 30$ $\cdot 2$ $: 18$
30.	$50 - 26$ $\cdot 3$ $: 4$ $+ 12$ $: 2$	$45 + 35$ $: 5$ $- 9$ $\cdot 12$ $+ 16$	$5 \cdot 18$ $- 6$ $: 6$ $+ 76$ $: 5$	$75 : 25$ $\cdot 15$ $+ 55$ $- 65$ $\cdot 2$
31.	$48 + 42$ $: 6$ $- 2$ $\cdot 5$ $+ 35$	$100 - 16$ $: 6$ $+ 34$ $: 3$ $\cdot 5$	$16 \cdot 4$ $- 4$ $: 5$ $\cdot 17$ $+ 22$	$95 : 5$ $+ 56$ $: 3$ $- 7$ $\cdot 3$

32.	35 + 45 : 16 + 27 · 3 : 12	90 - 32 - 2 + 42 : 14 · 12	14 · 6 - 30 : 18 + 97 : 25	102 : 2 - 13 · 6 + 18 : 2
33.	57 + 23 : 5 - 9 · 13 + 9	70 - 16 : 3 + 32 + 75	5 · 14 - 42 : 2 + 34	60 : 12 · 18 - 45 : 5
34.	450 · 2 - 150 : 15 - 16 · 15	1000 - 550 : 9 : 2 · 3	175 · 2 + 150 : 20 · 2 · 4	386 + 214 : 8 - 45 · 7 : 5
35.	8100 : 270 · 20 : 40 + 15	6300 : 30 : 3 : 10 · 17	320 : 40 · 12 + 204 : 12	200 · 10 : 400 · 80 - 360
36.	4800 : 80 : 3 · 20 - 131	440 : 11 · 10 + 600 : 40	1000 - 450 : 11 + 90 - 100	1000 - 200 : 10 + 20 · 100

б) Дії в межах 1000

37.	$46 + 33$	$14 - 8$	$54 + 32$	$52 + 19$
	$38 - 22$	$7 + 9$	$48 - 36$	$28 + 28$
	$45 + 54$	$8 + 12$	$54 - 27$	$33 + 45$
38.	$53 - 24$	$63 - 28$	$55 + 18$	$54 - 36$
	$42 - 34$	$82 - 36$	$28 + 39$	$28 - 19$
	$38 + 21$	$43 - 27$	$53 + 38$	$39 - 29$
39.	$24 + 57$	$42 - 26$	$34 + 43$	$63 - 54$
	$36 + 48$	$54 - 28$	$29 + 29$	$36 - 22$
	$52 + 28$	$63 - 36$	$34 + 18$	$56 - 28$
40.	$24 + 18$	$45 - 36$	$34 + 57$	$54 - 36$
	$39 + 49$	$84 - 28$	$28 + 58$	$28 - 19$
	$27 + 47$	$73 - 37$	$35 + 35$	$59 - 29$
41.	$48 - 29$	$35 + 43$	$18 + 65$	$53 - 17$
	$81 - 18$	$28 + 36$	$19 + 29$	$96 - 28$
	$87 - 19$	$34 + 39$	$17 + 54$	$84 - 15$
42.	$7 \cdot 8$	$4 \cdot 8$	$4 \cdot 4$	$48 : 6$
	$6 \cdot 9$	$2 \cdot 7$	$4 \cdot 6$	$32 : 4$
	$5 \cdot 3$	$3 \cdot 4$	$14 \cdot 4$	$21 \cdot 3$
43.	$45 : 5 \cdot 7$	$42 : 7 \cdot 6$	$24 : (20 - 16)$	
	$64 : 8 \cdot 3$	$32 : 8 \cdot 4$	$(19 - 10) \cdot 7$	
	$27 : 9 \cdot 3$	$45 : 5 \cdot 8$	$42 - 42 : 6$	
	$60 : 3 \cdot 2$	$50 \cdot 2 : 5$	$10 \cdot 2 : 4$	

44.	$40 : 2 \cdot 2$	$24 : 4 \cdot 6$	$96 : 2$	$18 \cdot 4$
	$30 : 6 \cdot 5$	$36 : 9 \cdot 7$	$96 : 3$	$33 \cdot 3$
	$20 : 4 \cdot 4$	$56 : 8 \cdot 9$	$96 : 4$	$21 \cdot 4$
45.	$48 : 6$	$48 : 12 \cdot 3$	$75 : 15$	$23 \cdot 3$
	$63 : 9$	$39 : 13 \cdot 4$	$72 : 18$	$31 \cdot 3$
	$42 : 7$	$51 : 17 \cdot 5$	$84 : 12$	$48 \cdot 2$
46.	$54 : 8$	$72 : 6$	$54 : 6 \cdot 8$	$75 \cdot 5$
	$36 : 6$	$84 : 4$	$72 : 9 \cdot 7$	$84 : 2$
	$35 : 5$	$99 : 9$	$63 : 7 \cdot 5$	$95 : 5$
47.	$542 - 231$	$482 - 228$	$156 + 295$	$403 - 237$
	$683 - 282$	$536 - 143$	$452 - 288$	$526 + 192$
	$423 + 254$	$152 + 109$	$800 - 183$	$683 - 298$
	$382 + 217$	$394 + 326$	$523 - 156$	$723 + 138$
48.	$123 + 231$	$983 - 122$	$525 - 213$	$453 - 124$
	$612 + 224$	$864 - 223$	$423 + 321$	$628 + 251$
	$312 + 213$	$987 - 111$	$628 - 517$	$976 - 102$
49.	$453 - 121$	$356 + 128$	$248 - 125$	$256 + 123$
	$628 + 121$	$852 - 243$	$983 - 135$	$428 + 161$
	$976 - 251$	$533 - 357$	$199 + 298$	$952 - 123$
50.	$800 : 2$	$250 : 5$	$810 : 9 \cdot 2$	$400 - 40 \cdot 2$
	$200 : 2$	$390 : 3$	$540 : 6 \cdot 3$	$500 + 60 \cdot 2$
	$400 : 2$	$420 : 2$	$280 : 7 \cdot 8$	$(500 - 300) \cdot 2$
51.	$256 \cdot 3$	$280 : 7 \cdot 6$	$210 : 7 \cdot 4$	$320 : 4 \cdot 7$
	$428 \cdot 2$	$420 : 6 \cdot 5$	$180 : 9 \cdot 7$	$450 : 5 \cdot 2$
	$323 \cdot 3$	$360 : 9 \cdot 4$	$420 : 7 \cdot 8$	$210 : 7 \cdot 4$
	$128 \cdot 4$	$320 : 4 \cdot 3$	$240 : 8 \cdot 4$	$360 : 9 \cdot 5$

-
- 52.** $50 \cdot 10 : 10$ $420 : 7 \cdot 6$ $150 : 10 : 1$
 $20 \cdot 10 : 10$ $350 : 5 \cdot 7$ $24 \cdot 10 : 1$
 $3 \cdot 100 : 10$ $640 : 8 \cdot 4$ $8 : 1 \cdot 100$
 $560 : 8 \cdot 7$ $490 : 7 \cdot 6$ $350 : 5 \cdot 8$
- 53.** $320 : 80 \cdot 5$ $427 - 42 : 7$ $980 : 10 - 40$
 $240 : 40 \cdot 3$ $512 - 5 \cdot 125$ $60 : 8 : 10$
 $360 : 6 \cdot 3$ $850 - 4 \cdot 10$ $250 : 10 \cdot 5$
 $12 \cdot 10 : 4$ $2 \cdot 100 : 2$ $250 \cdot 2 : 10$
- 54.** $27 : 9 + 36 : 4$ $7 \cdot 8 - 35 : 5$
 $36 : 4 + 32 : 8$ $9 \cdot 6 - 8 \cdot 2$
 $80 - 5 \cdot 9 + 35$ $65 + 25 : 5 - 16$
 $100 - 24 + 3 \cdot 8$ $36 + 29 - 28 : 4$
 $40 - 4 \cdot (11 - 3)$ $64 + (20 - 16) \cdot 2$
 $65 - 5 \cdot (11 - 6)$ $60 - 10 \cdot (14 - 8)$
- 55.** $30 : 30 \cdot 0 : 80$ $32 \cdot 3$ $28 \cdot 3$ $23 \cdot 4$
 $70 : 70 \cdot 0 : 91$ $58 : 2$ $84 : 4$ $64 : 2$
 $50 : 50 \cdot 0 : 29$ $100 : 25$ $70 : 14$ $99 : 11$
 $0 : 8 \cdot 18 : 19$ $27 \cdot 4$ $98 : 2$ $85 : 17$
- 56.** $366 + 38$ $490 + 40$ $800 - 60$ $600 - 50$
 $900 - 367$ $700 - 30$ $270 + 50$ $280 + 70$
 $569 + 58$ $140 + 320$ $750 - 230$ $670 - 440$
 $700 - 328$ $370 - 110$ $650 + 110$ $330 + 120$
- 57.** $350 + 410$ $325 + 98$ $386 + 83$ $450 + 170$
 $280 - 130$ $500 - 285$ $900 - 320$ $180 - 60$
 $430 + 80$ $486 + 37$ $256 + 489$ $280 + 120$
 $600 - 60$ $600 - 184$ $800 - 80$ $300 - 120$

2. НУМЕРАЦІЯ БАГАТОЦИФРОВИХ ЧИСЕЛ

а) Чотирицифрові числа

58. Запиши цифрами числа.

Шістсот двадцять;	шість тисяч сімсот сорок два;
вісім тисяч;	вісім тисяч двісті п'ять;
тисяча п'ять;	сім тисяч дев'ятнадцять;
вісім тисяч триста;	дев'ять тисяч одинадцять;
шість тисяч шістдесят;	дві тисячі чотирнадцять;
сім тисяч сімнадцять;	шість тисяч шість;
чотири тисячі сім;	дев'ять тисяч сімдесят;
дві тисячі чотири;	дві тисячі двісті.

59. Запиши цифрами числа.

3 тисячі, 7 сотень, 5 десятків і 8 одиниць;
7 тисяч і 9 одиниць;
7 тисяч і 9 десятків;
5 тисяч, 7 сотень, 4 десятки і 3 одиниці;
4 тисячі, 3 десятки і 3 одиниці;
2 тисячі і 2 одиниці.

60. Прочитай числа.

5478, 4004, 5491, 6006, 7289, 4444, 5550, 5000, 5005,
5555, 3080, 9000, 7195, 2844, 1001, 4715, 9999.

Підкресли в кожному з них цифру, що означає, скільки в ньому сотень (десятків, одиниць, тисяч). Одиниць яких розрядів немає в числі?

61. Перепиши числа. Скільки в кожному числі всього тисяч; сотень; десятків; одиниць?

7456, 6505, 8010, 4997, 7289, 9000, 4700, 6404, 4799,
8008, 4715, 3450, 3405, 3005, 4835, 8307, 8037, 2384,
2205, 7070, 7007.

62. Розклади кожне число на розрядні доданки.

1627, 2683, 4650, 7007, 1800, 5050, 6600, 3040, 3304,
4000, 5843, 2980, 2700, 2730, 3000, 525, 2523, 5999,
9999, 1000.

63. Запиши кожну суму як одне число.

$7000 + 300 + 20 + 4$	$4000 + 600 + 20$
$8000 + 500 + 30 + 6$	$4000 + 600 + 2$
$9000 + 9$	$4000 + 600 + 20 + 2$
$9000 + 90$	$4000 + 600$
$9000 + 900$	$4000 + 2$

64. Запиши «сусідів» чисел.

899, 4000, 2399, 500, 2808, 8000, 5999, 699, 2000, 4979,
1000, 999, 1100, 1010.

65. Запиши найбільше і найменше чотирицифрові числа; п'ять послідовних чисел, починаючи з числа 4997 (2997, 1098, 5007, 6997, 8900, 9008).

66. Виконай дії.

$99 + 1$	$9000 - 6000$	$3000 \cdot 2$	$1000 : 2$
$999 + 1$	$5000 + 3000$	$4000 : 2$	$5000 : 5$
$9999 + 1$	$4000 + 6000$	$6000 : 3$	$2000 \cdot 4$
$1000 - 1$	$8000 - 1000$	$9000 : 3$	$3000 \cdot 3$
$8000 + 5$	$1000 + 10$	$4000 + 400$	$8800 - 800$
$5000 + 7$	$2000 + 40$	$6000 + 500$	$7420 - 20$

$$\begin{array}{cccc} 3000 + 8 & 7000 + 60 & 9000 + 300 & 9623 - 623 \\ 6000 + 4 & 9000 + 90 & 1000 + 100 & 6514 - 4 \end{array}$$

б) П'ятицифрові числа

67. Запиши числа цифрами.

Сімдесят тисяч п'ятсот тридцять два;
сімдесят тисяч п'ять;
сімдесят сім тисяч;
вісімдесят тисяч двадцять;
вісімдесят тисяч вісімнадцять;
вісімдесят тисяч вісімсот вісімдесят вісім;
вісімдесят тисяч вісімсот;
вісімдесят тисяч вісімдесят;
двісті тисяч два.

68. Запиши числа цифрами.

13 тисяч 255;	16 тисяч 80;	19 тисяч 900;
19 тисяч 19;	19 тисяч 9;	17 тисяч 17;
17 тисяч 70;	17 тисяч 1;	13 тисяч 526.

69. Прочитай числа.

12 598, 16 070, 3200, 58 000, 70 003, 11 333, 54 004,
53 030, 69 800.

Скільки в кожному числі всього десятків; сотень; тисяч?

70. Розклади числа на розрядні доданки.

18 578, 15 200, 14 020, 8080, 16 016, 16 600, 17 525,
26 527, 99 999, 10 000.

71. Запиши кожну суму як одне число.

30 000 + 5000 + 6000 + 30 + 5	90 000 + 6000 + 300 + 4
50 000 + 7000 + 200 + 40	80 000 + 1000 + 90 + 6
60 000 + 6000 + 600	40 000 + 900 + 40 + 1